

13.04.2022

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

68 §

Kaupungin ja lautakunnan puhevallan käyttö sosiaali- ja terveystoimialan toimivaltaan kuuluvissa asioissa sekä puhevallan käyttö sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston ja toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa

HEL 2022-004323 T 00 01 00

Päätös

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja päätti määrätä kaupungin ja lautakunnan puhevallan käytöstä sosiaali- ja terveystoimialan toimivaltaan kuuluvissa asioissa seuraavaa:

- Sosiaali- ja terveyslautakunnan puhevaltaa käyttävät toimialan palvelukokonaisuuksien johtajat ja hallintojohtaja, kun he antavat sosiaalihuoltoa ja terveydenhuoltoa, toimialan ammattihenkilöitä sekä viranomaisten toiminnan laillisuutta valvoville viranomaisille lausuntoja sosiaali- ja terveystoimialan toimintaan kohdistettujen kantelujen johdosta, kuitenkin siten, että palvelukokonaisuuksien johtajat käyttävät puhevaltaa palvelukokonaisuuttaan koskevissa ja hallintojohtaja toimialan hallintoa koskevissa edellä mainituissa asioissa, ja toimialajohtaja käyttää puhevaltaa kahta tai useampaa palvelukokonaisuutta sekä palvelukokonaisuutta ja toimialan hallintoa koskevissa asioissa sekä lisäksi sellaisissa kanteluasioissa, joissa eduskunnan oikeusasiamies tai valtioneuvoston oikeuskansleri on pyytänyt toimialalta lausuntoa.
- Sosiaali- ja terveyslautakunnan puhevaltaa käyttävät palvelujen päälliköt, kun he antavat asiakkaille ja potilaille vastauksia sosiaali- ja terveystoimialan toimintaan kohdistettujen kantelujen ja muistutusten johdosta, kuitenkin siten, että palvelujen päälliköt käyttävät puhevaltaa palveluaan koskevissa edellä mainituissa asioissa, palvelukokonaisuuksien johtajat kahta tai useampaa palvelukokonaisuutensa palvelua koskevissa asioissa, hallintojohtaja kahta tai useampaa hallinnon palvelua koskevissa asioissa ja toimialajohtaja asioissa, jotka kuuluvat kahden tai useamman palvelukokonaisuuden taikka palvelukokonaisuuden ja toimialan hallinnon toimialaan.
- Puhevaltaa sosiaalihuollon yksilöllistä toimeenpanoa sekä potilaiden kotikuntaa koskevissa asioissa tuomioistuimissa ja hallintoviranomaisissa käyttävät toimialan juridisen tuen alayksikön johtava lakimies ja virkasuhteessa oleva lakimies.
- Perheiden erityispalveluissa puhevaltaa käyttävät perhe- ja holhousoikeuteen liittyvissä asioissa perheoikeudellisten asioiden alayksikön lakimies ja perheoikeudellisten asioiden päällikkö sekä lasten-

13.04.2022

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

valvoja, joka hakee käräjäoikeudessa edunvalvojan tai edunvalvojan sijaisen määräämistä lapsen huoltajalle.

- Sosiaali- ja terveyslautakunnan puhevaltaa toimeentulotuen takaisinperintää koskevissa toimeentulotukilain 22 §:ssä tarkoitetuissa hakemusasioissa käyttää toimialan talous- ja suunnittelupäällikkö.

Lisäksi sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja päätti määrätä sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston ja toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa puhevallan käytöstä, että perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelujen päälliköt sekä psykiatria- ja päihdepalvelujen ja arviointitoiminnan johtaja käyttävät kaupungin ja sosiaali- ja terveyslautakunnan puhevaltaa palveluaan koskevissa sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston ja toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli palvelun päällikkö yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan päätökseen.

Päätös kumoaa toimialajohtajan päätökset 27.10.2019 § 141 ja 14.6.2021 § 96.

Päätöksen perustelut

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja on päättänyt 27.10.2019 § 141 kaupungin ja lautakunnan puhevallan käytöstä sosiaali- ja terveystoimialan toimivaltaan kuuluvissa asioissa. Lisäksi toimialajohtaja on päättänyt 14.6.2021 § 96 puhevallan käytöstä sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston ja toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa.

Tällä päätöksellä yhdistetään edellä mainitut puhevallan käyttämisestä koskevat päätökset sekä päivitetään perheoikeudellisten asioiden osalta viranhaltijat, joilla on oikeus käyttää kaupungin ja sosiaali- ja terveyslautakunnan puhevaltaa perhe- ja holhousoikeuteen liittyvissä asioissa.

Kaupungin ja lautakunnan puhevallan käyttö sosiaali- ja terveystoimialan toimivaltaan kuuluvissa asioissa

Hallintosäännön 18 luvun 3 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan toimialajohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija käyttää kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa yksityisiä sosiaalipalveluja, yksityistä terveydenhuoltoa, yksityisten apteekkien toimintaa sekä potilaiden hoitoa ja kohtelua, potilasvahinkoja ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontaa koskevissa lausunto- ja valvonta-asioissa samoin kuin sosiaalihuollon yksilöllistä toimeenpanoa sekä potilaiden kotikuntaa ja potilasmaksuja koskevissa asioissa.

Kun ylimmät lainvalvojat, eduskunnan oikeusasiamies ja valtioneuvoston oikeuskansleri pyytävät toimialalta lausuntoja asiakkaiden ja poti-

13.04.2022

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

laiden kantelujen johdosta, on usein kyse periaatteellisista kannanotoista sosiaalihuoltoa tai terveydenhuoltoa koskevissa asioissa, jolloin on perusteltua, että lausunto annetaan toimialajohtajan allekirjoittamana toimialan kirjeenä.

Muissa tapauksissa lausuntojen, selvitysten ja vastausten antaminen kantelujen ja muistutusten johdosta on tarkoituksenmukaista järjestää siten, että ne annetaan pääsääntöisesti yksiköstä, jonka toimintaan asiakas tai potilas on tyytymätön. Palvelua antaneessa yksikössä kanteluun tai muistutukseen johtaneet tapahtumat voidaan nopeasti selvittää ja kuulla asiaan osallisia työntekijöitä tai pyytää heiltä tarvittavat selvitykset.

Suullisissa käsittelyissä hallinto-oikeudessa lastensuojelua koskevissa asioissa, jotka koskevat esimerkiksi lapsen huostaanottoa, käytetään lautakunnan puhevaltaa. Käsittelyyn osallistuu juridisen tuen lakimiehen lisäksi lastensuojelun sosiaalityöntekijä. Hänelle pyydetään valtakirja toimialajohtajalta.

Lakimiehet tekevät lastensuojelun pyynnöstä käräjäoikeuteen lapsen huoltoa, asumista ja tapaamisoikeutta sekä edunvalvontaa koskevia hakemuksia. Näissä hakemuksissa ja niiden johdosta vireille tulevissa käräjäoikeuden käsittelyissä lakimiehet käyttävät sosiaali- ja terveyslautakunnan puhevaltaa.

Lisäksi lautakunnan puhevaltaa käytetään kuntien välisessä laskutuksessa ja perinnässä, kun muu kunta on kustannusvastuussa Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan järjestämän sosiaalihuollon tai terveydenhuollon kustannuksista.

Elatusapu tai elatustuki maksetaan kunnalle kodin ulkopuolelle sijoitetun lapsen hoidosta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi. Tämän johdosta sijoitetun lapsen vanhempia kehoitetaan tekemään elatussopimus. Elatusavusta ja elatustuesta lapselle varataan vähintään 40 % hänen itsenäistymistään varten. Lapsen elatuksesta annetun lain 5 §:n mukaan huoltaja ei voi edustaa lasta toista huoltajaa vastaan, ellei lapsi asu jommankumman vanhempansa luona. Sijoitetun lapsen vanhemmat ovat esteellisiä allekirjoittamaan sopimusta sijoitetun lapsensa puolesta huoltajina. Tämän vuoksi heille tarvitaan edunvalvojan sijainen. Myös lapsen asuessa itsenäisesti tai muun henkilön kuin vanhempansa luona, tulee edunvalvojan sijaisen hyväksyä elatussopimus lapsen puolesta. Elatusapua koskevia sopimuksia hyväksymään haetaan perheoikeudellisten asioiden alayksiköstä tilanteen mukaan edunvalvoja tai edunvalvojan sijainen. Edunvalvojan sijainen voidaan hakea myös elatuskanteen nostamista varten.

13.04.2022

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Muutoksena aikaisempaan päätökseen perheiden erityispalveluissa puhevaltaa perhe- ja holhousoikeuteen liittyvissä asioissa esitetään lastenvalvojalle. Aikaisemmassa päätöksessä puhevaltaa on ollut elatus- turva-asiantuntijalla, mutta kyseistä tehtävää ei enää ole toimialalla. Jatkossa lastenvalvoja hakee käräjäoikeudesta päätöstä edunvalvojan sijaisen määräämiseksi hyväksymään elatussopimus lapsen puolesta tai nostamaan elatuskanne käräjäoikeudessa.

Talous- ja suunnittelupäällikkö käyttää kaupungin ja lautakunnan puhe- valtaa toimeentulotuen takaisinperintää koskevissa toimeentulotukilain 22 §:ssä tarkoitetuissa hakemusasioissa. Talouden tuessa valmistel- laan toimeentulotuen takaisinperintää koskevat hakemukset hallinto- oikeudelle, ja niissä vaaditaan toimeentulotuen saajan velvoittamista suorittamaan takaisin hänelle myönnetty toimeentulotuki. Kyse on tilan- teesta, jossa asiakkaalla on tuloja tai varoja, mutta ne eivät ole hänen käytettävissään, kun hän on toimeentulotuen tarpeessa. Tällöin hänellä on oikeus saada tukea, mutta myönnetty tuki voidaan myöhemmin pe- riä takaisin näistä tuloista tai varoista.

Puhevallan käyttäminen sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston ja toimialan viran- haltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa

Hallintosäännön 14 luvun 1 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialajohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää, ellei toimialalautakunta yksittäistapauksessa toisin päättä, käyttää kaupungin puhevaltaa toimialalautakunnan ja toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan päätökseen.

Kuntalain 30 §:n 5 momentin mukaan muun muassa lautakunnan jaos- toon sovelletaan, mitä asianomaisesta toimielimestä säädetään.

On perusteltua, että palvelun päällikkö, jonka alaisessa toiminnassa on tehty viranhaltijan päätös, josta on valitettu suoraan hallinto-oikeuteen tai johon on vaadittu oikaisua jaoston oikaisuvaatimuksen johdosta antamasta päätöksestä valitettu hallinto-oikeuteen, ratkaisee, onko syytä valittaa jaoston päätöksen kumonneesta hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Palvelun päällikkö on toi- mialajohtajaa lähempänä toimintaa, jossa yksilöhuollon päätös on teh- ty. Lisäksi palvelun päällikkö tuntee yleensä pääosin palveluaan koske- van lainsäädännön sekä keskeisen oikeuskäytännön, minkä johdosta hän kykenee arvioimaan, onko perusteltua hakea päätökseen muutos- ta.

Päätös puhevallan käyttämisestä sosiaali- ja terveyslautakunnan jaos- ton ja toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenha-

13.04.2022

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

kuasioissa ei muutu verrattuna toimialajohtajan tekemään 14.6.2021 § 96 päätökseen.

Lisätiedot

Veera Komulainen, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36594
veera.komulainen(a)hel.fi
Soili Korhonen, johtava hallintoasiantuntija, puhelin: 310 28743
soili.korhonen(a)hel.fi
Karri Välimäki, johtava lakimies, puhelin: 310 43970
karri.valimaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Tiedoksi

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut
Terveys- ja päihdepalvelut
Perhe- ja sosiaalipalvelut
Hallinto
Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto
Johdon assistentit jaettavaksi palvelun päälliköille